

Duke Faunabeheer V.o.f
De heer D.W. den Hertog
Schoepenweg 24
8243 PX LELYSTAD

uw brief van	uw kenmerk	aanvraagnummer	datum
7 januari 2008		FF/75/2008/002	21 november 2008
onderwerp		doorkiesnummer	bijlagen
Flora- en faunawet, art. 75, lid 3, 5 en 6		0800-22 333 22	1

Geachte heer Den Hertog,

Op 8 januari 2008 heeft u een aanvraag ingediend om een ontheffing te verkrijgen als bedoeld in artikel 75, lid 3, 5 en 6 van de Flora- en faunawet. De aanvraag heeft betrekking op "het verwijderen van vogels uit gebouwen". In deze brief stel ik u op de hoogte van mijn beslissing.

Beslissing

Ik heb besloten uw aanvraag goed te keuren. Hierbij verleen ik u de ontheffing die u heeft aangevraagd van de verbodsbepalingen genoemd in:

- artikel 9 van de Flora- en faunawet, voor wat betreft het doden, verwonden, vangen, bemachtigen of met het oog daarop opsporen;
- artikel 10 van de Flora- en faunawet voor zover het betreft het opzettelijk verontrusten;
- artikel 11 van de Flora- en faunawet voor zover het betreft het beschadigen, vernielen, uithalen, wegnemen of verstoren van nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust en verblijfplaatsen;
- artikel 12 van de Flora- en faunawet voor zover het betreft het rapen, uit het nest nemen, beschadigen of vernielen van eieren;
- artikel 13, lid 1, van de Flora- en faunawet voor zover het betreft het vervoeren en onder zich hebben van eieren, nesten en exemplaren;

voor wat betreft de ekster (*Pica pica*), huismus (*Passer domesticus*), kauw (*Corvus monedula*), kokmeeuw, (*Larus ridibundus*), kraai (*Corvus corone corone*), merel (*Turdus merula*), roodborst (*Erithacus rubecula*), roodstaart (*Phoenicurus ochruros*), spreeuw (*Sturnus vulgaris*), Turkse tortelduif (*Streptopelia decaocto*) en de zilvermeeuw (*Larus argentatus*).

Voorts verleen ik u de ontheffing die u heeft aangevraagd van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 15, lid 2, van de Flora- en faunawet voor wat betreft het buiten gebouwen vangmiddelen onder zich hebben die geschikt zijn voor het vangen of doden van dieren, te weten vogels en van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 72, lid 5, van de Flora- en Faunawet jo. artikel 11, lid 2, onder e, voor wat betreft het gebruik van vangkooien, en onder g, van Besluit beheer en schadebe-

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
21 november 2008	FF/75/2008/002	2

strijding dieren voor wat betreft het gebruik van het net geschikt en bestemd om te worden gebruikt voor het vangen van vogels.

Tevens verleen ik u ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 72, lid 5, van de Flora- en Faunawet jo. artikel 7, lid 12, van Besluit beheer en schadebestrijding dieren voor het gebruik van het luchtdrukgeweer voor andere soorten dan de huismus en de verwilderde duif.

Daarnaast kunt u gebruik maken van artikel 7, lid 12, van het Besluit beheer en schadebestrijding dieren voor het gebruik van het luchtdrukgeweer in gebouwen voor de huismus en de verwilderde duif.

Ik verleen u deze ontheffing voor de periode van 21 november 2008 tot en met 20 november 2013.

Uw aanvraag voor een ontheffing van de verbodsbepaling genoemd in artikel 14, lid 1, van de Flora- en faunawet voor het uitzetten van bovengenoemde exemplaren in de vrije natuur wijs ik af. Het artikel 14, lid 1, van de Flora- en faunawet is niet van toepassing. Hieronder vindt u de redenen voor mij besluit.

Aanvraag

De aanvraag, geregistreerd onder aanvraagnummer FF/75/2008/002, heeft betrekking op het verwijderen van vogels uit gebouwen of opstallen, daar waar vogels het met gewoon vluchtgedrag niet lukt om zelfstandig uit die gebouwen of opstallen te vluchten.

Uw bedrijf is een bedrijf dat zich bezig houdt met advies en uitvoering van vogel- en plaagdierbestrijding, alsmede faunabeheer. U meldt dat het regelmatig voorkomt dat vogels ongewild in gebouwen komen. De oorzaken kunnen heel divers zijn, bijvoorbeeld bij storingen van toegangsdeuren van distributiecentra, bloemenveilingen, of bij een niet goed geparkeerde vrachtauto. De vogels komen dan in gebouwen waar ze niet gewenst zijn en niet thuis horen. Vogels vervuilen met hun uitwerpselen de voedingsmiddelen, of geven valse alarmmeldingen.

In het eerste geval is de voedselveiligheid in gevaar.

In het tweede geval komen de hulpdiensten voor niets in actie. Dat kost nodeloos geld. In verband met de openbare veiligheid en handhaving van de openbare orde is het voor niets uitrukken van hulpdiensten ook een slechte zaak. Het zorgt voor langere wachttijden.

Als uw bedrijf om adviezen wordt gevraagd, of in de uitvoering met deze problemen wordt geconfronteerd, zult u te allen tijde eerst proberen om de vogels naar buiten te laten vluchten. In de meeste gevallen hebben de bedrijven dat al eerst zelf eens geprobeerd. Tot op heden is dit gedaan zonder ontheffing, omdat dit volgens u valt onder artikel 2 van de Flora- en faunawet (zorgplicht). Feitelijk kunnen deze handelingen echter leiden tot het opzettelijk verontrusten van vogels, waar wel een ontheffing voor nodig is.

Omdat het verontrusten van vogels, zodat ze naar buiten gaan niet altijd mogelijk is, verzoekt u een ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in de artikelen 9 en 15, lid 2, van de Flora- en faunawet jo. artikel 11, lid 2, onder g, van Besluit

Datum   Kenmerk
21 november 2008   FF/75/2008/002

Vervolgblad
3

beheer en schadebestrijding dieren voor wat betreft het vangen van vogels met een vangkooi en een net. Om de vogels weer in een geschikte omgeving in vrijheid te stellen, verzoekt u ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 13, lid 1, van de Flora- en faunawet voor wat betreft het onder zich hebben en vervoer van vogels, eieren en nesten. Voor het loslaten van de vogels verzoekt u ontheffing van de verbodsbepaling genoemd in artikel 14, lid 1, van de Flora- en faunawet voor wat betreft het uitzetten van dieren.

Verder zijn volgens u sommige gebouwen door hun omvang en constructie niet af te sluiten voor vogels. Bijvoorbeeld hangars van luchthavens en scheepswerven. Ondanks kunststof afdichtingslabben weten kauwen toch binnen te komen en proberen die vogels hoog in die gebouwen te nestelen. Tijdens dat nestelen verliezen ze veel nestmateriaal dat weer in kwetsbare vliegtuigen kan komen en onderdelen en mensen kunnen raken.

Om dit probleem te voorkomen gebruikt u in de ochtend als middel tot opzettelijk verontrusten en verstoren angstkreten om het broeden tegen te gaan. Hiervoor is ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in de artikelen 10, 11 en 12 van de Flora- en faunawet noodzakelijk.

U heeft bij de aanvraag aangegeven dat u in de afgelopen 16 jaar zo'n 1009 vogels uit gebouwen heeft verwijderd. Ruim 985 gevangen vogels konden weer in vrijheid worden gesteld. In die 16 jaar zijn er 24 vogels geweest die zich niet lieten vangen. Die zijn met het luchtdrukwapen geschoten. In die gevallen waar het vangen of naar buiten verontrusten van de vogels niet lukt, wilt u, om onnodig lijden van de dieren te voorkomen de mogelijkheid krijgen om de vogel dan te schieten.

Ontheffing wordt gevraagd van de verbodsbepalingen genoemd in de artikelen 9, 10, 11, 12, 13, lid 1, van de Flora- en Faunawet, voor wat betreft het onder zich hebben en vervoeren van vogels om deze naar een geschikte plaats te brengen om de vogels weer in vrijheid te stellen, de artikelen 14, lid 1, 15, lid 2 en 72, lid 5, van de Flora- en Faunawet jo. artikel 11, lid 2, onder g, van Besluit beheer en schadebestrijding dieren voor wat betreft het gebruik van het net geschikt en bestemd om te worden gebruikt voor het vangen van vogels. Verder verzoekt u ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 72, lid 5 van de Flora- en faunawet jo. artikel 7, lid 12, van Besluit Beheer en schade bestrijding dieren voor wat betreft het gebruik van het luchtdrukwapen binnen gebouwen voor andere soorten dan de huismus en de verwilderde duif.

Overwegingen

Wettelijk kader

Beschermde soorten

Op grond van artikel 4, lid 1, onderdeel b van de Flora- en faunawet zijn alle van nature op het Europese grondgebied van de Lid-staten van de Europese Unie voorkomende soorten vogels, met uitzondering van bij AmvB aangewezen gedomesticeerde soorten, beschermd.

Verbodsbepalingen

Datum   Kenmerk
21 november 2008   FF/75/2008/002

Vervolgblad
4

Op grond van artikel 9, van de Flora- en faunawet is het verboden inheems beschermde diersoorten te doden, verwonden, vangen, bemachtigen, of met het oog daarop op te sporen.

Op grond van artikel 10 van de Flora- en faunawet is het verboden om beschermde inheemse diersoorten opzettelijk te verontrusten.

Op grond van artikel 11 van de Flora- en faunawet is het verboden nesten van beschermde inheemse diersoorten te verstoren.

Op grond van artikel 12 van de Flora- en faunawet is het verboden om eieren van beschermde inheemse diersoorten te rapen of uit het nest te nemen.

Op grond van artikel 13, lid 1, van de Flora- en faunawet is het onder meer verboden om dieren dan wel eieren en nesten van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te vervoeren of onder zich te hebben.

Op grond van artikel 14, lid 1, van de Flora- en faunawet is het verboden om dieren in de vrije natuur uit te zetten.

Ontheffing van artikel 14, lid 1, van de Flora- en faunawet is in dit geval niet van toepassing. Aan dit artikel ligt de overweging ten grondslag dat het uitzetten van dieren indruist tegen natuurlijke processen. Ook het uitzetten van dieren op plaatsen waar deze dieren niet van nature voorkomen, dient uit dien hoofde te worden tegengegaan. Het uitzetten van dieren kan niet alleen een bedreiging vormen voor de inheemse flora- en fauna doch ook voor andere belangen bijvoorbeeld van land- of bosbouw. Dit artikel betreft dus introductie en herintroductie van soorten. Het artikel is niet van toepassing op het in dit geval los laten van dieren in een gebied waar deze dieren al van nature voorkomen.

Op grond van artikel 15, lid 2, van de Flora- en faunawet is het onder meer verboden buiten gebouwen vangmiddelen onder zich te hebben die geschikt zijn voor het vangen of doden van dieren.

Niet genoemd middel en methode in het kader van beheer en schadebestrijding

Op grond van artikel 72, lid 5, van de Flora- en faunawet is het verboden dieren te vangen, of te doden, met andere dan de in het Besluit beheer en schadebestrijding dieren aangewezen middelen.

In artikel 7, lid 12, van het Besluit beheer en schadebestrijding dieren is bepaald dat de leden 2 tot en met 6 en 9, onderdeel, a en b, niet gelden voor het doden van huismussen en de verwilderde duif met luchtdrukgeweren in gebouwen.

Uw verzoek is deze methode van beheer en schadebestrijding ook in gecontroleerde omstandigheden in gebouwen te mogen toepassen op andere vogelsoorten op grond van een ontheffing.

Middel voldoet aan criterium artikel 72, lid 1, van de Flora- en faunawet

Het gekozen middel en de gekozen methode moeten voldoen aan het criterium genoemd in artikel 72, lid 1, van de Flora- en faunawet. Dat houdt in dat het middel geen onnodig lijden van dieren mag veroorzaken.

Daar het schieten in het kader van beheer en schadebestrijding dus binnen gebouwen al een wettelijk toegestane methode is voor de huismus en de verwilderde duif, dat wel onmiddellijk de dood ten gevolge, maar niet een ondraaglijk lijden veroorzaakt, acht ik deze methode in overeenstemming met het bovenstaande criterium genoemd in artikel 72, lid 1, van de Flora- en faunawet en dus ook voor andere soorten dan de huismus en de verwilderde duif toepasbaar.

Ontheffing

Op grond van artikel 75, lid 5, van de Flora- en faunawet worden ontheffingen slechts verleend wanneer er geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

Op grond van artikel 75, lid 6, aanhef en onder c, van de Flora- en faunawet geldt dat ontheffing slechts wordt verleend voor soorten vogels als bedoeld in artikel 4, lid 1, onderdeel b, van de Flora- en faunawet, wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat met het oog op andere bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen belangen.

Andere belangen genoemd in art. 75, lid 6, van de Flora- en faunawet

Op grond van artikel 2, lid 3, van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten (28 november 2000, Stb. 525) worden als andere belangen als bedoeld in artikel 75, lid 6, onder c, van de Flora- en faunawet, onder andere aangewezen:

- onder b, de bescherming van flora- en fauna;
- onder c, de veiligheid van het luchtverkeer;
- onder d, de volksgezondheid of openbare veiligheid.

In het belang van bescherming van de fauna en het voorkomen van onnodig lijden van dieren, alsmede in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer, indien dit van toepassing is, als ook in het belang van de volksgezondheid, te weten voedselveiligheid en de openbare veiligheid ter voorkoming van het onnodig uitrukken van hulpdiensten, ben ik bereid uw bedrijf ontheffing te verlenen, waarbij uw bedrijf zich strikt moet houden aan de in de ontheffing genoemde speciale voorwaarden.

Zorgplicht

Op basis van de uit artikel 2 van de Flora- en faunawet volgende zorgplicht, is het noodzakelijk dat alle handelingen redelijkerwijs worden verricht of nagelaten om te voorkomen dat nadelige gevolgen voor flora en fauna veroorzaakt worden.

Conclusie

Gelet op het voorgaande verleen ik u bijgaande ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en faunawet. Aan deze ontheffing zijn voorwaarden verbonden.

De ontheffing en de voorwaarden treft u hierbij aan.

Datum   Kenmerk
21 november 2008   FF/75/2008/002

Vervolgblad
6

Bezwaar

Het kan zijn dat u het met deze beslissing niet eens bent. U kunt dan (net als andere belanghebbenden) binnen zes weken na de verzenddatum van deze brief, bezwaar maken.

U doet dit door een brief te sturen aan Dienst Regelingen, afdeling Recht en Rechtsbescherming, Postbus 20401, 2500 EK Den Haag.

Uw bezwaarschrift moet ten minste bevatten:

- uw naam en adres;
- de vermelding: van ‘ontheffing artikel 75 Flora- en faunawet’ en het aanvraagnummer;
- een afschrift van deze brief;
- de redenen van uw bezwaar;
- de datum van uw bezwaarschrift;
- uw handtekening.

De teammanager Recht en Rechtsbescherming van Dienst Regelingen zal namens de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit op het bezwaarschrift beslissen.

Als u iemand machtigt namens u bezwaar te maken, vergeet u dan niet een door u ondertekende machtigingsverklaring mee te sturen.

Tot slot

In deze brief heb ik u op de hoogte gebracht van mijn beslissing. Ik vertrouw erop dat mijn beslissing duidelijk is. Heeft u nog vragen, dan kunt u contact opnemen met Het LNV-Loket. Het telefoonnummer is 0800- 22 333 22. Zij beantwoorden graag uw vragen.

Met vriendelijke groet,

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKWALITEIT,
voor deze:

De teammanager uitvoering Dienst Regelingen

B. Kluivingh - Deetman

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKwaliteit

Naar aanleiding van het verzoek van de heer D.W. den Hertog op 8 januari 2008,
namens Duke Faunabeheer V.o.f.

gelet op artikel 75, lid 3, 5, en 6 van de Flora- en faunawet

Verleent hierbij aan: Duke Faunabeheer V.o.f.
t.a.v. de heer D. W. den Hertog
Adres: Schoepenweg 24
Postcode en woonplaats: 8243 PX LELYSTAD

Voor het tijdvak van: 21 november 2008 tot en met 20 november 2013

ONTHEFFING

FF/75/2008/002

Van de verbodsbepalingen genoemd in:

- artikel 9 van de Flora- en faunawet, voor wat betreft het doden, verwonden, vangen, bemachtigen of met het oog daarop opsporen;
  - artikel 10 van de Flora- en faunawet voor zover het betreft het opzettelijk verontrusten;
  - artikel 11 van de Flora- en faunawet voor zover het betreft het beschadigen, vernielen, uithalen, wegnemen of verstoren van nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust en verblijfplaatsen;
  - artikel 12 van de Flora- en faunawet voor zover het betreft het rapen, uit het nest nemen, beschadigen of vernielen van eieren;
  - artikel 13, lid 1, van de Flora- en faunawet voor zover het betreft het vervoeren en onder zich hebben van eieren, nesten en exemplaren;
- voor wat betreft de ekster (*Pica pica*), huismus (*Passer domesticus*), kauw (*Corvus monedula*), kokmeeuw, (*Larus ridibundus*), kraai (*Corvus corone corone*), merel (*Turdus merula*), roodborst (*Erithacus rubecula*), roodstaart (*Phoenicurus ochruros*), spreeuw (*Sturnus vulgaris*), Turkse tortelduif (*Streptopelia decaocto*) en de zilvermeeuw (*Larus argentatus*).

Alsmede van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 15, lid 2, van de Flora- en faunawet voor wat betreft het buiten gebouwen vangmiddelen onder zich hebben die geschikt zijn voor het vangen of doden van dieren, te weten vogels en van artikel 72, lid 5, van de Flora- en Faunawet jo. artikel 11, lid 2, onder e, voor wat betreft het gebruik van vangkooien, en onder g, van Besluit beheer en schadebestrijding dieren voor wat betreft het gebruik van het net geschikt en bestemd om te worden gebruikt voor het vangen van vogels.

Tevens verleen ik u ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 72, lid 5, van de Flora- en Faunawet jo. artikel 7, lid 12, van Besluit beheer en schadebestrijding dieren voor het gebruik van het luchtdrukgeweer voor andere soorten dan de huismus en de verwilderde duif. Daarnaast kunt u gebruik maken van artikel 7 lid 12, van het Besluit beheer en schadebestrijding dieren voor het gebruik van het luchtdrukgeweer in gebouwen voor de huismus en de verwilderde duif.

De ontheffing geldt voor alle gebouwen in Nederland.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorwaarden verbonden:

Algemene voorwaarden

1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soorten en beschreven verboden handelingen verleend.
2. Duke Faunabeheer V.o.f. (hierna te noemen: de ontheffinghouder) blijft te allen tijde verantwoordelijk voor de strikte naleving van de voorwaarden van deze ontheffing.

- Ook voor de uitvoering, bekostiging en het beheer van deze maatregelen blijft de ontheffinghouder primair verantwoordelijk en aansprakelijk.
3. De ontheffinghouder kan organisaties of personen aanwijzen die middels een machtiging gebruik kunnen maken van deze ontheffing (gemachtigde). In dit geval dient deze een kopie van de verleende machtigingen aan Dienst Regelingen, Postbus 19530, 2500 CM Den Haag te zenden. De machtigingen vermelden in ieder geval de volgende gegevens:
    - a. volledige naam, adres, woonplaats en geboortedatum van degene aan wie de machtiging is verleend;
    - b. soort(en) en eventuele aantallen waarvoor de machtiging geldt;
    - c. de handelingen die mogen worden verricht;
    - d. plaats(en) waar de handelingen mogen worden verricht;
    - e. omschrijving kwalificaties m.b.t. kennis van de te machtigen persoon;
    - f. periode waarvoor de machtiging geldt.
 De gemachtigde dient zijn machtiging op eerste vordering te tonen aan de toezichthouder of opsporingsambtenaar.
  4. De gebruiker van deze ontheffing draagt bij het verrichten van de handelingen waarvoor de ontheffing verleend is deze ontheffing of een kopie ervan bij zich. Indien de gebruiker een gemachtigde is, dient zijn machtiging te zijn gehecht aan een kopie van deze ontheffing. De gebruiker van de ontheffing dient de ontheffing op eerste vordering te tonen aan een bevoegd toezichthouder of opsporingsambtenaar.
  5. Deze ontheffing kan bij het niet, of niet voldoende, naleven van de voorwaarden worden ingetrokken.
  6. Aanspreekpunt in het kader van deze ontheffing en de daaruit voortvloeiende voorwaarden is Dienst Regelingen, Postbus 19530, 2500 CM Den Haag.

Specifieke voorwaarden

7. Als eerste dienen middelen ter opzettelijke verontrusting te worden gebruikt.
8. Het gebruik van netten geschikt en bestemd om vogels te vangen dient zodanig te worden toegepast dat ze niet kunnen leiden tot de dood of verwonding van de bovengenoemde vogels.
9. Het gebruik van de kastval in een bedrijfsgebouw dient zodanig te worden toegepast dat de bovengenoemde vogels niet dood gaan van de honger of stress.
10. Het gebruik van de vangkooi in een bedrijfsgebouw dient zodanig te worden toegepast dat de bovengenoemde vogels niet dood gaan van de honger of stress.
11. Indien het opzettelijk verontrusten en het pogen te vangen van bovengenoemde vogelsoorten in het bedrijfsgebouw niet het gewenste resultaat heeft gehad en, of in de praktijk niet mogelijk blijkt, is ter voorkoming dat het niet doden, leidt tot ondraaglijk lijden van dieren toegestaan de vogel te doden met een luchtbuks. Hiervan dient u telkens te registreren hoeveel en welke soort vogel u heeft geschoten en bij welk bedrijf.
12. De in het kader van deze ontheffing gedode vogels dienen ter destructie te worden aangeboden en mogen niet worden geprepareerd.

Den Haag, 21 november 2008.

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKwaliteit,
voor deze:
de teammanager uitvoering Dienst Regelingen,

B. Kluivingh - Deetman